

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Konsten att vara en god doktor.

Fördjupningskurs i etik och bemötande, 7.5 hp

The Art of Being a Good Doctor. Advanced Course in Ethics and Relations, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2016.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT16 , HT23

Kurskod	2LK121
Kursens benämning	Konsten att vara en god doktor. Fördjupningskurs i etik och bemötande
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Medicin
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för onkologi-patologi
Medverkande institutioner	• Institutionen för lärande, informatik, management och etik
Beslutande organ	Programnämnd 2
Datum för fastställande	2015-11-11
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2016

Särskild behörighet

Alla högskolepoäng från termin 1–3 samt godkänt på momentet ”Medicinsk diagnostik” i kursen Den sjuka människan 2 samt godkänd praktisk färdighetsexamination på patient i kursen Integrerad deltentamen.

Student som underkänts på verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen ha fullföljts.

Mål

Syfte

Att studenten efter kursen ska kunna redogöra för etiska teorier och principer, känna till

vanliga etiska problemsituationer samt lära sig verktygen för att hantera dessa situationer. I detta ingår att veta hur man analyserar och hanterar etiska problem och dilemman samt veta hur man bemöter patienter och medarbetare på ett gott sätt.

Kunskaperna är nivåindelade enligt SOLO-taxonomin (S1-S4) och färdigheterna enligt Millers pyramid (M1-M4) *.

Kunskap och förståelse

Studenten ska kunna

- redogöra för etiska begrepp, teorier och principer (S2)
- känna till vanliga etiska problemsituationer samt verktygen för att hantera etiska konflikter (S2)
- redogöra för ett gott bemötande består samt vikten av detta i mötet med patienter och anhöriga (S3)

Färdigheter

Studenten ska

- kunna identifiera, analysera och hantera etiska frågor och problem i kliniskt arbete med stöd i bioetisk och annan relevant vetenskaplig litteratur i området (M3)

Förhållningssätt

Studenten ska

- ha insikt om hur man bemöter patienter, anhöriga och medarbetare på ett gott sätt i vilket ingår förmågan att reflektera över egna och andras värderingar

Innehåll

Kursens ämnesmässiga kärna utgörs av etik, medicinsk etik samt medicinsk psykologi. Från området generell etik ingår bland annat undervisning om olika etiska modeller och förhållningssätt, etiska metoder och redskap samt etiska principer. Inom området medicinsk etik berörs bland annat områdena prioriteringar, eutanasi, transplantationsetik, genetik, palliativ etik, mångkulturella problemställningar, integritet och autonomi. En viktig aspekt av kursen är att studenterna ska bli medvetna om etiska dilemman och lära sig att hantera dem. Kursen ska på detta sätt förbereda dem för de olika etiska dilemman en läkare ständigt ställs inför i sin vardag.

En annan viktig aspekt kursen behandlar är förmågan till ett gott bemötande av patienter och anhöriga. Detta omfattar såväl teoretisk som praktisk kunskap. Patientens psykologiska, sociala och existentiella behov kommer att behandlas, liksom det holistiska och individspecifika perspektivet.

Syftet med den kliniska placeringen är att studenterna ska pröva sina färdigheter inom etik och bemötande i relation till patienter och medarbetare. Vid den kliniska placeringen handleds studenterna av kliniskt verksamma läkare.

Under seminarierna analyseras etiska problem med relevans för klinik och forskning. En viktig aspekt av seminarierna är att studenterna måste ta ställning samt vidare motivera sin slutsats. Läraren fungerar i denna process som mentor och diskussionsledare.

Vid grupparbetet kommer studenterna att gemensamt göra en fördjupad etisk analys av ett problemkomplex, som därefter redovisas.

Vid rollspel med professionella skådespelare spelas mötet in och analyseras gruppvis.

Arbetsformer

Föreläsning, seminarier, grupparbete/workshop, övningar, verksamhetsförlagd utbildning, rollspel med professionella skådespelare, självstudier (med reflektion och inläsning) samt formativa examinationer.

Den pedagogiska modellen för föreläsningarna är såväl katedral som interaktiv. Föreläsarna kommer att presentera fakta samt avsätta tid för analys och diskussion.

Kursansvarig bedömer hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras.

Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examination

Obligatorier:

Etik är i hög grad ett färdighetsämne där förmågan att resonera är central. Seminarier, klinikplaceringar, rollspel med professionella skådespelare, grupparbete samt diskussion i grupp är därför obligatoriska då detta är svårt att uppnå på alternativt sätt.

Examination:

Muntlig examination samt skriftlig examination i form av individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Bemötandedelen examineras under rollspel med professionella skådespelare.

Begränsning av antal prov- eller praktiktillfällen

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. För verksamhetsförlagda moment gäller som regel att de endast kan repeteras en gång.

Avbrytande av VFU

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat.

I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Övergångsbestämmelser

För kurs som upphört eller genomgått större förändringar ges minst två ytterligare prov (exklusive ordinarie prov) på det tidigare innehållet under en tid av ett år från den tidpunkt förändringen skedde.

Övriga föreskrifter

Kursvärdering sker enligt de riktlinjer som angivits av styrelsen för utbildning vid Karolinska Institutet.

Kursen ansluter till och fördjupar kunskaper, färdigheter och förhållningssätt inom läkarprogrammet och är definierad som temanära.

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med inom eller utom landet genomgången fördjupningskurs, vars innehåll helt eller i väsentliga delar överensstämmer med innehållet i kursen.

*

Kunskaperna är nivåindelade enligt SOLO-taxonomin:

S1) enkel (t.ex. känna till, identifiera)

S2) sammansatt (t.ex. redogöra för, beskriva)

S3) relaterad (t.ex. analysera, relatera)

S4) utvidgad (t.ex. teoretisera, analysera)

Färdighetsmålen är nivåindelade enligt Millers pyramid:

M1) veta

M2) veta hur man utför

M3) kunna visa

M4) kunna utföra yrkesmässigt

Litteratur och övriga läromedel

Lynöe, Niels

Medicinska etikens ABZ

Juth, Niklas

Stockholm : Liber, 2009 - 416 s.

ISBN:91-47-09413-3 LIBRIS-ID:11468670

[Sök i biblioteket](#)

Rachels, James; Rachels, Stuart

The elements of moral philosophy

5. ed. : Boston : McGraw-Hill, cop. 2007 - xii, 210 , 10 s.

ISBN:0-07-110728-2 LIBRIS-ID:10231929

[Sök i biblioteket](#)

Tranøy, Knut Erik; Emt, Jeanette; Hermerén, Göran

Medicinsk etik i vår tid

Lund : Studentlitteratur, 1993 - 201 s.

ISBN:91-44-36641-8 LIBRIS-ID:8353600

[Sök i biblioteket](#)

Kompendium "Konsten att vara en god doktor"

Kompendiet delas ut vid första kurstillfället.

Obligatorisk kurslitteratur.